

SPRAWOZDANIE

**Z WYKONANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ISTEbNA ZA ROK 2024.**

ISTEBNA

CZERWIEC 2025 ROK

Obowiązek realizacji działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w obszarze przeciwdziałania narkomanii nakładają na gminy odpowiednio: ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).

Zgodnie z art. 41 ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), organ wykonawczy samorządu gminy sporządza raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Cele i działania podejmowane w ramach programu obejmują m.in.:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Istebna na rok 2024 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Istebna Nr LXXXI/509/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Istebna na 2024 rok w Rozdziale **85154** (przeciwdziałanie alkoholizmowi) wydatkowano kwotę **532 952,58 zł**, natomiast w Rozdziale **85153** (zwalczanie narkomanii) kwotę **5 374,76 zł**.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. Program ukierunkowany jest zarówno na zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, jak i na redukcję skali oraz natężenia zjawisk już istniejących. Działania podejmowane w jego ramach mają charakter kompleksowy, łącząc elementy profilaktyki, terapii, rehabilitacji oraz minimalizowania szkód. Ważnym aspektem Programu jest także rozwijanie lokalnych zasobów i mechanizmów wsparcia, które umożliwiają skuteczne przeciwdziałanie skutkom uzależnień oraz wspierają osoby i środowiska zagrożone. Program pełni również funkcję narzędzia monitorującego sytuację lokalną, co pozwala dostosowywać działania do rzeczywistych potrzeb mieszkańców, sprzyjając poprawie bezpieczeństwa i spójności społecznej w gminie.

W ramach realizacji zadań określonych w Programie, szkoły z terenu Gminy Istebna w 2024 roku kontynuowały działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży. Programy

realizowane na terenie placówek edukacyjnych obejmowały tematykę uzależnień od narkotyków, dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych. Głównym ich celem było przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii oraz kształtowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów.

W ramach prowadzonych działań edukacyjnych uczniowie mieli możliwość uczestnictwa w zróżnicowanych formach aktywności, które promowały alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu. Zajęcia wspierały także rozwój kompetencji psychospołecznych – uczyły radzenia sobie z trudnościami i zagrożeniami, a także ograniczały czynniki ryzyka sprzyjające sięganiu po substancje psychoaktywne. W placówkach odbywały się prelekcje dotyczące szkodliwości środków odurzających, pogadanki utrwalające zachowania asertywne oraz rozmowy z pedagogami szkolnymi o tematyce związanej z uzależnieniami.

Dodatkowo, szkoły wykorzystywały przyznane środki finansowe na zakup materiałów dydaktycznych związanych z profilaktyką uzależnień. Materiały te wspierały realizację celów edukacyjnych i wychowawczych, stanowiąc istotne narzędzie w codziennej pracy nauczycieli i specjalistów.

W 2024 roku realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz profilaktyki związanej z problemem alkoholowym prowadzona była przez siedem placówek oświatowych z terenu Gminy Istebna, którym Zarządzeniem **NR 0050.159.2024** Wójta Gminy Istebna z dnia **03 września 2024 r.**, w sprawie przyznania środków pieniężnych dla placówek oświatowych w Gminie Istebna na realizację zadań i programów edukacyjnych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przyznano następujące wysokości kwot:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny otrzymał **6 500,00 zł**;
- Szkoła Podstawowa Nr 2 Istebna otrzymała **1 500,00 zł**;
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Jaworzynce otrzymała **3 000,00 zł**;
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Jaworzynce otrzymała **1 500,00 zł**;
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Koniakowie otrzymała **3 000,00 zł**;
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Koniakowie otrzymała **1 500,00 zł**;
- Zespół Szkół w Istebnej otrzymał **2 500,00 zł**.

Dzięki tym środkom możliwa była realizacja wartościowych inicjatyw, których celem było nie tylko poszerzenie wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych, ale także budowanie wśród młodych ludzi postaw odpowiedzialności, samodzielności i troski o własne zdrowie.

W 2024 roku po raz kolejny w Gminie Istebna w czasie ferii zimowych zostało zorganizowane lodowisko, które służyło dzieciom i młodzieży z terenu Gminy Istebna jako forma spędzania wolnego czasu podczas trwania ferii zimowych, propagujące zdrowy styl życia bez nałogów oraz z dala od używek. Był to wydatek na kwotę **109 479,00 zł**.

31 stycznia 2024 r. odbyła się wycieczka autokarowa dla dzieci i młodzieży ze Szkół Podstawowych z terenu Gminy Istebna do Muzeum Zamkowego w Pszczynie oraz do Wodnego Parku w Tychach. Koszt wyjazdu wyniósł **12 500,00 zł**.

9 lutego 2024 r. na zakończenie ferii zimowych w hali sportowej Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Istebnej zostało zorganizowane dla dzieci i młodzieży z Gminy Istebna kino mobilne. Koszt usługi wyniósł **7 257,00 zł**.

11 lutego 2024 r. w hali sportowej Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Istebnej odbył się „II Rodzinny Bal Przebierańców” - wydarzenie pełne radości, kolorów i wspólnej zabawy dla dzieci oraz ich rodzin z terenu gminy Istebna. Celem balu było nie tylko zapewnienie dobrej zabawy, ale także integracja rodzin, wzmocnienie więzi międzypokoleniowych oraz promowanie

aktywnego spędzania czasu wolnego. Organizacja wydarzenia, obejmująca m.in. wynajem sprzętu nagłośnieniowego, dekoracje, usługi animatorów oraz przygotowanie posiłków wyniosła łącznie **18 604,48 zł.**

15 marca 2024 r. w budynku OSP Istebna Centrum odbył się Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej pn. „Młodzież zapobiega Pożarom”, organizowany przez Ochotniczą Straż Pożarną Istebna Zaolzie przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej, na który przeznaczono **2 400,00 zł** z przeznaczeniem na nagrody dla uczestników w formie voucherów.

17 marca 2024 r. w hali sportowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Istebnej odbył się Rodzinny Turniej Tenisa Stołowego, zorganizowany przez Wójta Gminy Istebna oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury. Wydarzenie miało na celu promowanie aktywnego trybu życia, integrację rodzin oraz wspólne, spędzanie czasu poprzez sportową rywalizację. Po zakończeniu zmagani sportowych uczestnicy wzięli udział w szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy, które profesjonalnie poprowadził ratownik medyczny Łukasz Zeman. Na potrzeby turnieju przygotowano nagrody i upominki, które miały na celu uhonorowanie zaangażowania uczestników – 40 kubków z nadrukiem, 16 zestawów do tenisa stołowego oraz 40 medali o łącznej wartości **2 896,19 zł.**

25 maja 2024 r. przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej, odbyły się Zawody Sportowo-Pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Gmin Górskich w Wiśle, na które zakupiono nagrody dla uczestników w formie voucherów na kwotę **2 800,00 zł.**

W dniu **7 grudnia 2024 r.** Wójt Gminy Istebna wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej zorganizowali wydarzenie pn. „Razem z Mikołajem spełniamy marzenia”, w ramach którego przygotowano m.in. dmuchany tor przeszkód dla dzieci, warsztaty oraz animacje. W trakcie tego wydarzenia dzieci i młodzież z Gminy Istebna miały okazję spotkać się ze Św. Mikołajem, który rozdał im prezenty. Każde dziecko miało możliwość zrobienia i wydrukowania zdjęcia ze św. Mikołajem. Łączny koszt wydarzenia to **48 042,50 zł.**

Na wniosek Pana Antoniego Konarzewskiego Gmina Istebna zakupiła kredki akwarelowe oraz 100 sztuk antyram na wystawę prac tworzonych przez dzieci na zajęciach pozalekcyjnych realizowanych w formie zajęć artystycznych z młodzieżą i dziećmi w Ośrodku Edukacji Ekologicznej na Dzielcu w Istebnej w ramach realizacji postanowień Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Istebna na 2024 rok. Łączny koszt zamówienia wyniósł **2 404,80 zł.**

Do Centrum Usług Wspólnych w Istebnej zostały przekazane środki w wysokości **50 000,00 zł** na zadanie pn.: „Organizacja pólkolonii letnich dla uczniów we wszystkich Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Istebna w roku 2024”. Letni wypoczynek w formie pólkolonii został zorganizowany w dniach od 1 do 5 lipca 2024 r. i objął dzieci ze wszystkich szkół podstawowych w gminie. Program pólkolonii był bogaty i zróżnicowany – zapewnił dzieciom zarówno rozrywkę, jak i wartościowe formy spędzania wolnego czasu. Wśród zorganizowanych aktywności znalazły się m.in.:

- wycieczki krajoznawcze i piesze wędrówki po malowniczych terenach gminy i okolic,
- warsztaty artystyczne rozwijające kreatywność i zdolności manualne,
- zajęcia kulinarne, podczas których uczestnicy samodzielnie przygotowywali proste potrawy,
- gry i zabawy na świeżym powietrzu oraz gry terenowe integrujące grupy,
- spotkania edukacyjne z przedstawicielami służb, m.in. ze strażakami,

- wyjazdy na basen i zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- ogniska z pieczeniem kiełbasek oraz inne atrakcje sprzyjające wspólnej zabawie i budowaniu relacji rówieśniczych.

Wszystkie działania odbywały się pod opieką wykwalifikowanej kadry, z zapewnieniem bezpieczeństwa i odpowiednich warunków do wypoczynku. Po zakończeniu i rozliczeniu przedsięwzięcia, ostateczny koszt realizacji półkolonii wyniósł **49 999,60 zł**.

Ponadto zorganizowano szkolenia i warsztaty stacjonarne:

- Szkolenie dla Organizacji Pozarządowych działających na terenie Gminy Istebna dotyczące realizacji zadania publicznego: Konkurs Ofert, Małe Granty, składanie ofert, rozliczanie dotacji – sprawozdania m.in. z zakresu Ochrony i Promocji Zdrowia – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi. Koszt szkolenia wyniósł: **3 000,00 zł**;
- Szkolenie dla przedsiębiorców i sprzedawców napojów alkoholowych pt. „Świadomy Przedsiębiorca – Odpowiedzialny Sprzedawca”. Koszt szkolenia wyniósł: **1 200,00 zł**;
- Warsztaty profilaktyczne dla rodziców uczniów wszystkich Szkół Podstawowych z terenu Gminy Istebna. Koszt warsztatów wyniósł: **2 400,00 zł**.

W Punkcie Konsultacyjnym zlokalizowanym w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Istebnej, z siedzibą w 43-470 Istebna 550, na którego funkcjonowanie w 2024 r. Gmina przekazała **73 380,08 zł**, odbywały się konsultacje. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla mieszkańców Gminy Istebna świadczona była przez 8 godzin tygodniowo (w poniedziałki – 4 godziny od 16.00 – 20.00 oraz w piątki 4 godziny od 15.00 – 19.00). Z konsultacji korzystały osoby dorosłe, dzieci, młodzież a także kuratorzy sądowi oraz pedagodzy w zakresie realizacji pomocy w problemie uzależnienia, według poniższego zestawienia:

L.p.	Kategorie	Liczba osób korzystających z konsultacji	Liczba porad
1.	Osoby z problemem alkoholowym	27	214
2.	Osoby z problemem narkotykowym	9	26
3.	Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni i DDA)	32	302
4.	Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym:	3	18
5.	Osoby doznające przemocy domowej	24	298
6.	Osoby stosujące przemoc domową	3	8
RAZEM:		98	866

Udzielane były także porady prawne i konsultacje z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz pomoc w kierowaniu spraw do prokuratury i sądu dla mieszkańców Gminy Istebna dwa razy w miesiącu po 2 godziny zegarowe tj. 1 i 3 tydzień miesiąca. Z konsultacji korzystały osoby dorosłe, według poniższego zestawienia:

L.p.	Kategorie	Liczba osób korzystających z konsultacji	Liczba porad
1.	Osoby z problemem alkoholowym	-	-
2.	Osoby z problemem narkotykowym	-	-
3.	Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni i DDA)	12	40
4.	Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym:	-	-
5.	Osoby doznające przemocy domowej	8	16
6.	Osoby stosujące przemoc domową	-	-
RAZEM:		20	56

Według planu na ochronę i promocję zdrowia (realizacja zadań z zakresu profilaktyki) przeznaczono kwotę **80 000,00 zł**, przy czym wydatkowana kwota w tym zakresie w roku 2024 to **75 400,00 zł**, która została podzielona wg poniższego zestawienia:

1. Ochotnicza Straż Pożarna Koniaków Centrum na zadanie pn.: „*Jak dobrze być strażakiem w Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej*”, otrzymała dofinansowanie w wysokości: **9 400,00 zł**;
2. Grupa Regionalna GOPR – Grupa Beskidzka na zadanie pn.: „*Zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w górach*”, otrzymała dofinansowanie w wysokości: **10 000,00 zł**;
3. Ochotnicza Straż Pożarna Koniaków Centrum na zadanie pn.: „*Piknik Strażacki*”, złożone w trybie art. 19a tzw. Mały Grant otrzymała dofinansowanie w kwocie: **9 500,00zł**;
4. Ochotnicza Straż Pożarna Koniaków Kosarzyska na zadanie pn.: „*Łączymy pokolenia*”, złożone w trybie art. 19a tzw. Mały Grant otrzymała dofinansowanie w kwocie: **7 200,00 zł**;
5. Fundacja „Jest Bosko” na zadanie pn.: „*W Trójwsi Jest Bosko*”, złożone w trybie art. 19a tzw. Mały Grant otrzymała dofinansowanie w kwocie: **10 000,00 zł**;
6. Fundacja Słoneczna Kraina Dzieciom na zadanie pn.: „*Pieszny Rajd Rodzinny „Pod Smyreczkami*”, złożone w trybie art. 19a tzw. Mały Grant otrzymała dofinansowanie w kwocie: **10 000,00 zł**;
7. Narciarski Klub Sportowy Trójwieś Beskidzka na zadanie pn.: „*Śladami Justyny Kowalczyk aktywne dzieci w Gminie Istebna*”, złożone w trybie art. 19a tzw. Mały Grant otrzymał dofinansowanie w kwocie: **10 000,00 zł**;
8. Międzyszkolny Klub Sportowy Istebna na zadanie pn.: „*Nartorolki zamiast używek*”, złożone w trybie art. 19a tzw. Mały Grant otrzymał dofinansowanie w kwocie: **9 300,00 zł**.

Gmina Istebna uchwałą nr LXXXI/522/2023 z dnia 21 grudnia 2023 r. udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji celowej w ramach realizacji wieloletniej współpracy Gminy Istebna z Miastem Bielsko – Biala na dofinansowanie funkcjonowania Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej w kwocie **11 419,00 zł**.

W 2024 roku dwukrotnie zmienił się skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Gminie Istebna, co potwierdzają następujące zarządzenia:

- Zarządzenie Nr 0050.91.2024 Wójta Gminy Istebna z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie powołania składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej;
- Zarządzenie Nr 0050.268.2024 Wójta Gminy Istebna z dnia 31 grudnia 2024 r. w sprawie powołania składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej.

Komisja została powołana przez Wójta Gminy Istebna, a jej głównym zadaniem jest realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności poprzez wdrażanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2024 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmowała różne działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży poprzez organizację imprez/festynów rodzinnych, wycieczek, czy udział przy organizacji imprez sportowych, które na celu miały przede wszystkim promowanie zdrowego stylu życia, bez alkoholu, z naciskiem na spędzanie wolnego czasu w gronie rodzinnym.

W 2024 roku odbyło się:

- 16 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej. Spotkania te obejmowały nie tylko opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ale również były poświęcone omówieniu bieżących zadań Komisji oraz koordynacji działań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki w Gminie Istebna.
- 7 posiedzeń Komisji – Zespołu interwencyjno-motywowującego, związanych z rozmowami motywującymi;
- Nie odbyło się żadne posiedzenie Komisji – Zespołu kontrolnego.

Na działania i wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej przeznaczono **89 600,00 zł**

Większość młodych ludzi deklaruje zdecydowanie negatywny stosunek do używek. Mimo to część z nich sięga po narkotyki. Przyczyną tego rozdzwielu może być przekonanie, że choć narkotyki w ogólnym ujęciu są szkodliwe, to niektóre z nich – stosowane okazjonalnie – nie stanowią poważnego zagrożenia.

Narkomania jest obecnie jednym z poważniejszych problemów współczesnych, wysoko rozwiniętych społeczeństw. Wśród głównych przyczyn jej rozprzestrzeniania wskazuje się szybkie tempo życia, wysokie wymagania stawiane jednostce, ciągłą potrzebę rywalizacji i osiągania sukcesów, presję intelektualną oraz chęć udowodnienia sobie i innym własnej wartości.

Zjawisko uzależnienia od narkotyków ma charakter złożony i wieloczynnikowy. Jego uwarunkowania obejmują zarówno aspekty filozoficzne, religijne, psychologiczne, wychowawcze, społeczne, jak i ekonomiczne. Młodzi ludzie często – niestety ze szkodą dla siebie – traktują narkotyki jako sposób na ucieczkę od rzeczywistości, wyjście z sytuacji bezradności, walkę z brakiem wsparcia, czy też próbę radzenia sobie z trudnymi emocjami i problemami życiowymi.

Działania profilaktyczne oraz pomocowe powinny koncentrować się przede wszystkim na dzieciach i młodzieży – zarówno uczącej się, jak i pracującej. W ramach przeciwdziałania narkomanii szczególną uwagę należy zwrócić na ograniczanie ryzyka związanego z okazjonalnym zażywaniem substancji psychoaktywnych, zwłaszcza w miejscach, gdzie młodzież spędza wolny czas – takich jak boiska szkolne, parki, imprezy okolicznościowe czy festyny.

Źródłem finansowania zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii były środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów

alkoholowych. Kwota w 2024 r. która została przeznaczona na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wynosiła **781 359,27 zł**, faktycznie wykonanie wyniosło: **544 371,58 zł**.

Podpisano przez

Stanisław Legierski
Wójt Gminy Istebna

Opracowała: Edyta Jałowiczor
Inspektor w Referacie Społeczno-Organizacyjno-Informatycznym